Kende Péter

Sok halottnak fájna

VISSZHANG - LVI. évfolyam, 43. szám, 2012. október 26.

2012. június 30-án a *galamus.hu*-n jelent meg Gerő András *Akadémikus antiszemitizmus* című írása, amelynek fő állítása szerint Romsics Ignác munkáiban a magyar történetírás antiszemita hagyományai lelhetők fel. Az írás vitát váltott ki, a *galamus.hu*-n *A Gerő András által kezdeményezett Romsics-vita írásai* dossziécímet kapta. A vita három hónapja az *Élet és Irodalom*ban is folyik. (Emlékeztetőül a korábbi írások a megjelenés sorrendjében: Karsai László: *Megjegyzések a Gerő-vitához;* Bojtár Endre: *Antiszemita vagy-e?;* Romsics Ignác: *Antiszemita vagyok-e?;* Ablonczy Balázs: *Teleki Pál antiszemitizmusáról;* Lévai Júlia: *Lépések egy oldalösvényről;* Babarczy Eszter: *Zsidók pedig vannak;* Gyáni Gábor: *Trianon versus holokauszt;* Ungváry Krisztián: *Horthy megítéléséről;* György Péter: *Trianon és holokauszt – a múlt jövője;* Tatár György: *Funkcionális antiszemitizmus;* Laczó Ferenc: *Összefonódó történetek;* Karsai László: *Antiszemiták, holokauszt, történelemhamisítók*; Kovács M. Mária: *Horthy megítéléséről;* Gerő András: *Kommentárok és megfontolások egy diskurzushoz;* Szakály Sándor: *Tatár György pontatlanságaihoz;* Bojtár Endre: *Viszonválasz;* Szále László: *A megértés felé;* Kovács Éva: *Időzített történelmek;* Jeszenszky Géza: *A vészkorszak mint kettős tragédia;* Molnár Judit: *Számít-e, hogy volt emberséges csendőr is?* Kőbányai János: *Ami a halottnak is fáj*).

...amit Kőbányai János (egy rosszaságban fogant és hosszan elhúzódó vitát a maga számára összegezve) arról ír, hogy az újkori magyarföldi zsidók minden megújhodási és magyarosodási törekvése zsákutca volt (*Ami a halottnak is fáj, ÉS,* 2012/42., okt. 19.). A nagy Montesquieu ilyesmit olvasva igencsak csodálkozna, hiszen ő tudta, hogy franciává csak a véletlen tette, hiszen mint mindenki más, *természetileg* ő is embernek született. Hasonlókat gondolt ugyanabban a században Kant, Lessing vagy Moses Mendelssohn, két századdal később pedig a II. vatikáni zsinatot kezdeményező XIII. János is. No de Kőbányai még egy ennél is újabb korszellemet követ. Az amerikai négerek múlt századi öntudatra ébredése óta ugyanis mindenki a saját gyökerein rágódik. Fajvédők és vallási ortodoxok, minden rendű és rangú „népiek”, zsidók, magyarok, szerbek, ruandaiak vagy mongolok. „Egy a harcunk” (ahogy ezt a ’68-asok mondogatták), nemde? Minél hamarabb a sírba jutni. A felvilágosodást végleg megcáfoló közös tömegsírba.